

[Gert Petersen]

men vi må da respektere vore traktatlige forpligtelser. Nøjagtig det samme argument!

Om det så er drabet på Amin, var der en parallel i situationen i Vietnam, da den regeringschef, som amerikanerne havde indsat i perioden 1954-56, nemlig Ngo Dinh Diem – jeg tror, det var i 1962 eller 1963 – blev myrdet, først blev afsat og derefter myrdet. Fra Pentagonpapirerne, som senere blev offentliggjort, hvorved en række hemmelige dokumenter kom frem om det amerikanske engagement, blev det klart, at han var blevet afsat ved et kup, der var sat i gang af den amerikanske ambassade i Saigon, fordi han ikke længere var i stand til at klare problemerne, ganske som Amin åbenbart ikke længere har været i stand til at klare problemerne. Der er meget, der tyder på, at også mordet på Ngo blev begået efter aftale med den amerikanske ambassade og den amerikanske efterretnings-tjeneste.

Der er altså så forbavsende paralleller, at jeg egentlig synes, at de partier, som nu stiller forespørgslen her og med rette protesterer mod invasionen i Afghanistan, burde skamme sig, så længe de ikke også har taget deres forhold til Vietnaminterventionen op til revision.

Men de spørgsmål er selvfølgelig på sin vis udenværker. Hvad sker der i den internationale situation? Hvad er baggrunden for denne intervention i Afghanistan? Det blev sagt, at den har ført til en voldsom forværring af den internationale situation, og det er i og for sig ikke urigtigt. Men man glemmer, at den internationale situation igennem de sidste 2-3 år har undergået en voldsom forværring. Det er ikke noget nyt. Og man glemmer, at den vestlige side, NATO og USA i særdeleshed, har haft et meget stort medansvar for den forværring, den internationale situation har undergået igennem det sidste par år. Den sovjetiske invasion i Afghanistan er på en måde en slags refleks herpå. Høgene har haft et så stærkt spil herovre på vores side, at høgene også har fået set stærkt spil ovre på den anden side.

Lad mig nævne nogle eksempler. Jeg kan nævne sådan noget som, at man besluttede – det har vi diskuteret her i folketinget – at placere 572 nye mellemdistanceraketter her i Vesteuropa, begrundet i en påstået østlig overlegenhed på det styrkemæssige område. Når man så gik det efter i sømmene, viste

det sig, at den eksisterede ikke; der var i virkeligheden noget nær en militær ligevægt i Europa. Alligevel skulle man have disse raketter placeret. Det drejer sig oven i købet om helt nye raketter, en helt ny type, krydsermissilerne, om hvilke man ved, at der ikke findes noget tilsvarende på den modstående side, hvorfor man altså må forudse en anden form for svar end en produktion af krydsermissilraketter, for det kan de ikke, i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt.

Lad mig også pege på SALT II-aftalen, som blev underskrevet af Carter og Bresjnev, og som i meget høj grad rummede sovjetiske indrømmelser – man må nok sige: flere sovjetiske end amerikanske indrømmelser – og som ikke desto mindre løb ind i et dødvande, da den skulle behandles i det amerikanske senat. For at få den igennem måtte præsidenten tilbyde en meget, meget kraftig oprustning på andre områder; også disse 572 raketter i Vesteuropa kom ind i det billede og skulle vel være med til at bringe SALT II igennem. Det er karakteristisk, at den vesteuropæiske oprustning netop ikke forhindres af SALT II. Det var én af de indrømmelser, som russerne havde måttet give. Alligevel viste det sig allerede en måned før invasionen i Afghanistan, at SALT II var løbet ind i så store vanskeligheder, at man begyndte at tale om, at ratifikationsprocessen sandsynligvis måtte udsættes til efter næste præsidentvalg. Det vil sige, den skulle udsættes et år til halvandet, og først da kunne man så måske – for det var efterhånden helt usikkert, om ratifikationen fandt sted – komme i gang med SALT III-forhandlingerne, hvor man skulle gå videre.

Lad mig nævne det amerikansk-kinesiske samarbejde, som er blevet meget stærkt udbygget i det forløbne år. Hvis man ser på et verdenskort, og det kan jo være ganske praktisk en gang imellem, kan jeg godt forestille mig, hvordan russerne, uanset om de er socialister eller zarister, eller hvad de måtte være, oplever situationen. De oplever situationen sådan, at deres land er i færd med at blive omringet af USA, af stormagterne i den vestlige verden, men først og fremmest af USA, og netop det militære samarbejde med Kina bidrager naturligvis fantastisk hertil.

Lad mig pege på den øgede oprustning, som er taget meget stærkt til på det nukleare område inden for de sidste 2-3 år. Mange af